

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Przesmyk Suwalski nadal ma znaczenie kluczowe **str. 3**
- Nie zatracić ducha narodowego **str. 4**

Rota

- 11 listopada na wileńskiej Rossie **str. 1**
- Ostoja polskości **str. 1**

- Ciągłe z aparatem... **str. 6**
- 350. rocznica Bitwy pod Chocimiem **str. 21**

PRENUMERATA

2023

Do 19 listopada trwa prenumerata na grudzień 2023 roku.

**Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

26. Konferencja WRO ZPL „Polskie dziecko – w polskiej szkole”

„Tego, co daje szkoła polska, nasze dziecko nie znajdzie w szkole z nieojczystym językiem nauczania”

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Wyzwania, stojące przed polskim szkolnictwem na Litwie, rola wychowania patriotycznego w rozwoju młodzieży, atrakcyjność polskich szkół – te i inne aktualia oświatowe zostały poruszone na konferencji „Polskie dziecko – w polskiej szkole”, zorganizowanej już po raz 26. przez Wileński Rejonowy Oddział Związku Polaków na Litwie.

„Dziecko jest najpiękniejszym darem dla rodziny, dla narodu. Nigdy nie odrzucajmy tego daru (Ciąg dalszy na str. 5-6)

Posłowie AWPL-ZChR proponują przedłużenie terminu składania podań o rekompensatę działką leśną

Posłowie na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašunienė oraz Czesław Olszewski złożyli w Sejmie propozycję, by jeszcze przez pół roku, tj. do 1 lipca 2024 roku, byli właściciele gruntów, za niezwróconą ziemię w mieście mogli wybrać rekompensatę w postaci równoważnej działki leśnej.

(Dokończenie na str. 3)

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Gala Niepodległości Polski w Centrum Kultury w Rudominie Powód do wspólnego świętowania

Amerykański ekonomista i publicysta Thomas Sowell powiedział: „Polska to jedno z wielu państw podbitych przez silniejszych sąsiadów, a jednocześnie jedno z niewielu, którym udało się później odrodzić”. I stało się to w 1918 roku. 11 listopada Polacy obchodzą Dzień Niepodległości Polski. Ten dzień jest okazją do tego, aby wszyscy Polacy docenili, jak wiele dziś mają dzięki swoim przodkom, którzy walczyli o wolność państwa polskiego.

(Dokończenie na str. 6)

FOT. ARCHIWUM

Rozpoczęła się kampania wyborcza przed wyborami prezydenckimi

Na 6 miesięcy przed datą wyboru głowy państwa oficjalnie rozpoczyna się kampania polityczna przed wyborami prezydenckimi – podała Główna Komisja Wyborcza (VRK).

Kandydaci, którzy chcą wziąć udział w nadchodzących wyborach lub zgłosić kandydatów, mogą już zarejestrować się, składając niezbędne dokumenty w VRK.

Rejestracja uczestników kampanii politycznych będzie odbywać się do 19 lutego 2024 roku włącznie. Tego samego dnia, na 83 dni przed wyborami, rozpocznie się przyjmowanie dokumentów kandydata.

Wybory prezydenckie na Li-

twie odbędą się 12 maja 2024 roku.

Obecnie swoje kandydatury ogłosiły 4 partie: Związek Ojczyzny – Litewscy Chryścijańscy Demokraci będzie reprezentowa-

ny w wyborach przez premier Ingridę Šimonytę, kandydatem Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych będzie Aurelius Veryga, Partia Regionów Litwy poprzemera Kozłowej Rudy Mantasa Varaškasa, Związek Demokratów

„Vardan Lietuvos” nominował Giedrimasa Jęglinskasa.

Znanych jest także 3 kandydatów niezależnych: lekarz Eduardas Vaitkus, były dowódca armii Valdas Tutkus i działacz Antanas Kandrotas.

Zgodnie z Konstytucją na prezydenta kraju może zostać wybrany obywatel Litwy, który m.in. zamieszkuje w kraju co najmniej od trzech lat oraz który przed dniem wyborów ukończył czterdzieści lat. Musi także zebrać co najmniej 20 tysięcy podpisów od popierających go wyborców, nie może mieć niezakończonych wyroków wydanego wyrokiem sądu, nie może być powiązany z innym państwem przysięgą.

Na podst. ELTA

Z Warszawy do Wilna udało się przetransportować narząd do przeszczepu

Narodowe Biuro Transplantacyjne (NTB) powiadomiło o bezcennym ładunku, który dotarł na Litwę. 9 listopada o godzinie 23.57 na rondzie w Santaryszkach w Wilnie wylądował wojskowy śmigłowiec, który przetransportował z Warszawy narząd do przeszczepu.

Na Litwie czeka na przeszczep ponad 300 osób. Aby ratować życie biorców, NTB poszukuje narządów dawców za granicą na międzynarodowej platformie wymiany narządów dawców FO-EDUS, na której znajdują się oferty i zapytania dotyczące dawców narządów. „Jeśli organy spełniają ustalone kryteria i są odpowiednie dla oczekującego na Litwie

biorcy, wówczas jedyną realną możliwością sprowadzenia ich na Litwę jest transport lotniczy” – mówi dyrektorka NTB Audronė Būziuvienė.

Podkreśla, że NTB cały czas stara się zacieśniać relacje z kolegami z zagranicy. „We wrześniu odbyliśmy spotkanie z naszymi kolegami w Polsce z Poltransplant (Polskiego Centrum Koordynacji Transplantacji). Cieszę się, że

spotkanie było konstruktywne i są już pierwsze wyniki współpracy” – twierdzi szefowa NTB.

Aby pomóc biorcom oczekującym na dawcę narządów i tkanek, we wrześniu NTB odnowiło także umowę o współpracy z Siłami Powietrznymi (KOP), zgodnie z którą rozszerzono geografie lotów. Od teraz wojskowe śmigłowce mogą pomagać w transporcie narządów od dawców nie tylko z Łotwy, ale także z dalszych krajów Europy, m.in. z Polski, Niemiec, Czech.

W ubiegłym roku śmigłowce KOP startowały i lądowały łącznie 6 razy. A w tym roku spieszyły z pomocą biorcom już 8 razy.

Na podst. NTB, tv3.lt

Nowy sklep w podwileńskich Bukiszkach

W czwartek, 9 listopada, w Bukiszkach w rejonie wileńskim otwarto nowy sklep sieci handlowej „Rimi”.

Jak podano w komunikacie, jest to sklep formatu supermarket. Oprócz sklepu „Rimi” w budynku znajdzie się także apteka „Gintarinė vaistinė”, sklep z artykułami gospodarstwa domowego i odzieżą „Pepco” oraz gabinet kosmetyczny.

W rejonie wileńskim, w gęsto zaludnionych Bukiszkach, nowe centrum handlowe „Rimi” mieści się przy ul. Nesvydžiaus 20, nieopodal autostrady Wilno-Poniewież i niedaleko miejscowości Bojary. W urządzenie sklepu zainwestowano około 700 tys. euro, a powierzchnia handlowa zajmuje 1000 mkw. Przy centrum handlowym znajduje się prze-

stronny parking na 76 miejsc, ze specjalnymi miejscami dla rodzin i osób niepełnosprawnych. Na terenie obiektu znajduje się także 12 punktów ładowania samochodów elektrycznych oraz miejsca parkingowe dla rowerów.

Nowy sklep będzie otwarty codziennie w godzinach 8.00 – 22.00. Będą działały zarówno kasy samoobsługowe, jak i

zwykłe kasy. Ponadto kupujący będą mogli robić zakupy nie tylko w fizycznym sklepie „Rimi”, ale także w e-sklepie na stronie www.rimi.lt. Kupujący będą mogli szybko i łatwo odebrać zamówiony towar w punktach „Rimi Drive” zlokalizowanych w pobliżu sklepu, nawet bez wysiadania z samochodu.

Fot. materiały prasowe

Wiadomo, ile będzie kosztować tegoroczna, wileńska choinka

W ubiegłym roku o wileńskiej choince mówiono wiele – jednak głównym tematem była nie jej uroda, ale cena jaką stołeczny samorząd musiał za choinkę zapłacić. Ile wileńska choinka będzie kosztować w tym roku?

„Decyzja w sprawie choinki na Placu Katedralnym została już podjęta. Wartość umowy, zgodnie z którą wykonawca zainstaluje choinkę, to 89,5 tys. euro” – poinformował Gabriellus Grubinskas, specjalista ds. relacji z mediami Samorządu Miasta Wilna.

W zeszłym roku choinka była trzykrotnie droższa, a jej cena sięgnęła 250 tys. euro. Stołeczny samorząd wyjaśnił, że o takiej cenie zdecydował wzrost cen materiałów oraz kosztów pracy.

Wileńska choinka wielokrotnie przyciągała rzesze turystów i przyciągała uwagę międzynarodowych mediów. Co roku wилnianie mają nadzieję, że świąteczna choinka zdołająca Plac Katedralny po raz kolejny znajdzie się w gronie najpiękniejszych choinek świata.

W tym roku zapalenie głównej choinki w kraju odbędzie się w piątek, 1 grudnia. Początek uroczystości o godzinie 19.30.

Na podst. madeinvilnius.lt

Ministerstwo chce sprawdzenia 800 osób, którym w drodze wyjątku nadano obywatelstwo Litwy

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwróciło się do Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego o sprawdzenie 800 cudzoziemców, którym w ciągu ostatnich trzydziestu lat w drodze wyjątku nadano obywatelstwo litewskie.

Wiceminister spraw wewnętrznych Arnoldas Abramavičius wyjaśnił, iż resort podjął takie kroki w odpowiedzi na inicjatywę pozabawienia baletnicy Ilzė Liepy obywatelstwa litewskiego. Ta w wywiadzie dla rosyjskich mediów m.in. poparła wojnę na Ukrainie i potępiła politykę prowadzoną przez kraje bałtyckie.

Wiceminister wskazał także, że Komisja ds. Obywatelstwa rozpatruje obecnie wnioski o odebranie obywatelstwa litewskiego przyznanego przedsiębiorcy Jurijowi Kudimowowi.

„Z zaświadczenia wydanego przez Departament Bezpieczeństwa Państwa oraz z przekazanych informacji wynika, że potencjalnie stwarza on zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego Litwy” – wyjaśnił.

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych złożyło wniosek do komisji już we wrześniu. Władze stwierdziły wówczas, że Kudimow prowadzi działalność niezgodną z interesami bezpieczeństwa narodowego Litwy. Ponadto wskazano, że biznesmen brał udział w zarządzaniu rosyjskimi spółkami kontrolowanymi przez państwo, nieprzejrzystymi rosyjskimi programami finansowania kampanii wyborczych w krajach zachodnich, utrzymuje kontakty z wpływowymi osobami w Rosji i jest powiązany z rosyjskimi służbami wywiadowczymi.

Na podst. ELTA

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Posłowie AWPL-ZChR proponują przedłużenie terminu składania podań o rekompensatę działką leśną

(Dokończenie ze str. 1)

Według posłów, ze względu na źle skonstruowaną ustawę, od listopada do 31 grudnia br. mieszkańcy nie mogą zmienić swojej woli co do sposobu rekompensaty za niezwrócone grunty i otrzymać rekompensatę w postaci działki leśnej. Jak zauważa Rita Tamašunienė, obecnie proces restytucyjny od listopada do 1 stycznia zatrzymał się, dlatego właśnie należy przedłużyć możliwość ubiegania się o działkę leśną. Posłanka zwraca uwagę, że od 1 stycznia 2024 na mocy prawa nie będzie możliwości zmiany decyzji Narodowej Służby Rolnej o zastosowaniu rekompensaty pieniężnej i wybo-

rze równoważnej działki leśnej.

„Usunięcie takiego przepisu z ustawy nie było przedmiotem dyskusji i musi pozostać w nowej wersji ustawy oraz zapewniać wnioskodawcom równe szanse” – powiedziała Tamašunienė.

W poprawkach proponuje się także zobowiązać merów, by do 1 stycznia 2024 roku zakończyli planowanie wszystkich rozpoczętych terytoriów oraz przekazali dokumenty dotyczące utworzenia zatwierdzonych działek do Narodowej Służby Rolnej. „Proponujemy zastosowanie tego przepisu do terytoriów, na których rozpoczęło się już tworzenie nowych działek, a plan zagospodarowania tych terenów został publicznie

ogłoszony na stronie internetowej samorządu” – skomentowała propozycję R. Tamašunienė.

Zdaniem parlamentarzystki, jeśli propozycja zostanie przyjęta, mieszkańcy, którym przysługuje prawo do przywrócenia praw własności, nie będą zmuszeni wybierać rekompensaty pieniężnej, która jest średnio 500 razy niższa od rzeczywistej wartości rynkowej gruntów w mieście.

Zwrot ziemi trwa na Wileńszczyźnie już od ponad 30 lat. W ciągu tych trzech dekad cieniem na ten proces kładło się i skandaliczne, często zmieniające się prawo, i dyskryminacja prawowitych właścicieli gruntów, głównie Polaków.

Zmniejsza się różnica pomiędzy cenami paliw w Polsce i na Litwie

Średnie ceny paliw na Litwie w dniach 30 października-6 listopada spadły o 0,7-0,8 proc. i zbliżają się do średnich cen paliw w Polsce, które obecnie są zaledwie o 0,05-0,07 euro/l niższe niż na Litwie. Ceny paliw na Litwie są o 0,094-0,203 euro/l niższe niż na Łotwie i w Estonii – podaje Litewska Agencja Energetyczna.

6 listopada olej napędowy kosztował średnio 1,545 euro/l, zaś średnia cena benzyny wynosiła 1,533 euro/l. Od początku października na Litwie benzyna pozostaje tańsza od oleju napędowego – różnica cen wynosi obecnie około 0,01 euro/l.

W ciągu tygodnia średnia cena benzyny na Litwie i Łotwie spadła odpowiednio o 0,8 proc. i 0,1 proc., a w Estonii, Polsce i Niemczech wzrosła o 0,9-1,9 proc.

Średnia cena benzyny w Polsce

wynosi 1,47 euro/l i jest o 0,05 euro/l niższa niż w naszym kraju. Dla porównania średnia cena benzyny w Estonii i na Łotwie wynosi odpowiednio 1,74 euro/l i 1,70 euro/l.

Średnia cena oleju napędowego spadła także na Litwie i Łotwie – odpowiednio o 0,7 proc. i 0,2 proc., a w Estonii, Polsce i Niemczech wzrosła o 1,1-3,7 proc.

6 listopada olej napędowy na Litwie kosztował średnio 1,55 euro/l, czyli o 0,09-0,18 euro/l mniej

niż średnia cena oleju napędowego w Estonii i na Łotwie. W Polsce średnia cena oleju napędowego wynosi obecnie 1,49 euro/l.

Litewska Agencja Energetyczna przypomina, że w październiku hurtowa cena benzyny spadła o 0,07 euro/l, oleju napędowego o 0,10 euro/l. W dniach 1-8 listopada spadły także hurtowe ceny paliw: benzyna taniała o 0,04 euro/l, olej napędowy o 0,05 euro/l.

Fot. Marlena Paszkowska

Uproszczony tryb wystawiania zwolnień lekarskich w przypadku infekcji wirusowych

7 listopada weszły w życie zmiany, które umożliwiły wystawianie zwolnień lekarskich w uproszczony sposób w okresie zwiększonej zachorowalności na grype, ostre infekcje górnych dróg oddechowych i chorobę Covid-19 (zakażenie koronawirusem) – informuje Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

Jeżeli w okresie zwiększonej zachorowalności u osoby wystąpią dolegliwości odpowiadające objawom choroby zakaźnej, to lekarz rodzinny będzie mógł wystawić e-zwolnienie lekarskie w trakcie zdalnej konsultacji.

Jeżeli konieczna jest konsultacja bezpośrednia, to lekarz po ocenie przekazanych w trakcie konsultacji zdalnej informacji o stanie zdrowia danej osoby oraz ocenie ryzyka ewentualnej infekcji podejmuje decyzję o zwolnieniu lekarskim pod-

czas bezpośredniej konsultacji.

W okresie zwiększonej zachorowalności wystawianie zwolnień lekarskich z przyczyn innych niż choroby przebiegające z objawami choroby zakaźnej wystawiane są w trybie określonym w przepisach.

Okres zwiększonej zachorowalności jest wtedy, kiedy liczba

przypadków grypy, ostrych infekcji górnych dróg oddechowych i choroby Covid-19 na 100 tys. mieszkańców przekracza 800.

Według Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC), w zeszłym tygodniu wskaźnik ten wynosił 739,2, a tydzień wcześniej – 1199,7.

Na podst. sam.lrv.lt

Przesmyk Suwalski nadal ma znaczenie kluczowe

Myszę, że Kaliningrad (obwód królewiecki) nadal jest problemem dla NATO, ale wstąpienie do Sojuszu Finlandii i zbliżające się wstąpienie Szwecji całkowicie zmieniają układ sił w regionie Morza Bałtyckiego; to Rosjanie muszą martwić się o wzmocnienie tego obszaru – ocenił w rozmowie z portalem LRT dowódca Jednostki Integracji Sił NATO (NFIU) na Litwie, pułkownik Peter Nielsen.

Obwód królewiecki nie jest już tak dużym zagrożeniem jak kiedyś, ale nadal – potencjalnie – stwarza sytuację, w której Litwa musiałaby toczyć wojnę na dwóch frontach. Status regionu zmienił się wraz z wojną przeciwko Ukrainie, gdzie koncentrują się siły z całego kraju, w tym z Kaliningradu – zaznaczył Nielsen.

Mówiąc o najważniejszych, ze strategicznego punktu widzenia, obszarach północno-wschodniej flanki NATO, pułkownik podkreślił, że „kluczowy pozostaje Przesmyk Suwalski”. „Stanowi on połączenie lądowe Sojuszu z trzema krajami bałtyckimi, a wkrótce kolejnym takim punktem będzie szwedzka Gotlandia na Morzu Bałtyckim – „niezatapialny lotniskowiec” – wyjaśnił dowódca sił NATO.

Wileńskie ulice będą posypywane solą z Maroka

Drogowcy spółki samorządowej „Grinda” już rozpoczęli na wileńskich ulicach prace zimowe. Wraz ze spadkiem temperatury powietrza są posypywane mosty i wiadukty, a także ulice Tūkstantmečio, Oslo i Geležinio vilko, na których ruch jest najbardziej intensywny.

Na terenie Wilna jest około 2 tysięcy ulic, większą ich część – 1715 – w tym sezonie zimowym będzie doglądać „Grinda”. Kiedy spadnie pierwszy śnieg, w pierwszej kolejności będą odśnieżane główne arterie miasta oraz ulice, na których odbywa się ruch tranzytowy i komunikacji miejskiej, później – pozostałe ulice. W pierwsze noce zimy ulice, mosty i wiadukty stolicy zostaną spryskane nasyconym roztworem soli, gdyż przy łagodnych zimowych temperaturach metoda ta pozwala na ograniczenie ilości soli przedostającej się do środowiska. Później zostaną zastosowane inne środki – prewencyjne posypywanie, odśnieżanie. „Przedłużająca się jesień nieco opóźnia w tym roku zimę. Patrząc na prognozy pogody, nie widać większych mrozów czy opadów śniegu, ale kalendarz bezlitośnie przypomina nam, że zima już nie za górami. Aby każdego ranka wilnianie mogli bezpiecznie dotrzeć do celu – miejsca pracy, przedszkola, szkoły, centrum handlowego czy przychodni – planujemy naszą pracę bardzo odpowiedzialnie” – mówi pełniący obowiązki dyrektora „Grindy” Dalius Kuliešius.

Ulice miasta w sezonie zimowym będzie sprzątać około 60 pojazdów przystosowanych do prac zimowych: samochody ciężarowe, ładowarki, pojazdy wyposażone w pługi i posypywarki. Na czas zimy firma zatrudniła dodatkowych 89 kierowców. Ogółem będzie pracować 240 kierowców, operatorów maszyn i dyspozytorów koordynujących ich pracę. Do posypywania wileńskich ulic będzie stosowana sól, dostarczana z Maroka. Obecnie magazyny soli są całkowicie zapełnione. Na utrzymanie ulic Wilna zużywa się rocznie około 25 tys. ton soli i 20 tys. metrów sześciennych mieszanki piasku i soli.

NOWINY znad Solczy

Spektakl w pałacu Balińskich

4 listopada br. w Pałacu Balińskich w Jaszunach widzowie mieli przyjemność obejrzeć wydarzenie artystyczne oparte na książce pt. „Walentynowicz. Anna szuka raj” autorstwa Doroty Karaś i Marka Sterlingowa, która odkrywa przed czytelnikiem wiele nieznanych kart z życia bohaterki „Solidarności”. Autorzy książki dotarli do nigdy nie publikowanych archiwalnych nagrań i dokumentów. Odwiedzili rodzinę Anny Walentynowicz na Ukrainie, skłonili do zwierzeń jej syna, Janusza Walentynowicza. Rozmawiali z jej przyjaciółmi i oponentami: Lechem Wałęsą, Bogdanem Borusewiczem, Hanną Krall, Krzysztofem 2, agentem, który zaważył na relacjach Walentynowicz z Wałęsą. Przeczytali w IPN-ie teczkę związane z opozycją. „Walentynowicz. Anna szuka raj”, to nie tylko biograficzne śledztwo, ale i wciągająca opowieść o kobiecie, której życie było nierozzerwalnie związane z najważniejszymi wydarzeniami w powojennej Polsce.

Robotnica i działaczka społeczna, opozycjonistka w PRL, współzałożycielka Wolnych Związków Zawodowych, działaczka NSZZ „Solidarność”, Dama Orderu Orła Białego. W czasie stanu wojennego internowana. Zawsze w centrum wydarzeń, w centrum polskiej historii. Tam, gdzie czuje się ważna. „Przodująca spawaczka”, „Bohaterka Sierpnia „80”, „Symbol Solidarności”. Przez lata była w cieniu Lecha Wałęsy, niejednokrotnie na jej temat pojawiały się nieprawdziwe informacje. Była jednak prawdziwym symbolem „Solidarności” i to z jej powodu rozpoczął się słynny strajk w Stoczni Gdańskiej.

Spotkanie z artystą

W dniu 10 listopada uczniowie naszego Gimnazjum mieli wyjątkową okazję spotkania z polskim śpiewakiem Jackiem Szymańskim. Pan Jacek podzielił się swoją pasją do muzyki i historii Polski, wzbogacając spotkanie opowiadaniem związanych z patriotyzmem. Jego wyjątkowy głos (tenor) wypełnił salę, wprowadzając uczestników w miłą atmosferę. W spotkaniu również uczestniczyli dyrektor artystyczny Teatru Otwartego w Gdańsku, śpiewak, aktor, scenarzysta, reżyser i animator życia kulturalnego Dariusz Stanisław Wójcik oraz polski aktor teatralny i filmowy Marek Cichucki.

To spotkanie stało się nie tylko artystycznym przeżyciem, ale również inspirującą lekcją historii i miłości do ojczyzny dla uczniów naszego gimnazjum.

Serdecznie dziękujemy za wizytę.

Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach

Apel o pomoc!!!

Kochani moi Przyjaciele, Koledzy, Znajomi, Wszyscy Ludzie Dobrej Woli, których może nie znam
Proszę o pomoc w nieszczęściu.

W niedzielę w Rudnikach pożar strawił dom Wiktora i Reginy Kozłowskich. Dom i wszystko, co w nim było. Wiktor z żoną zostali w czym stali. Spłonęły wszystkie oszczędności. Odbudowę domu trzeba zacząć od podstaw.

Każdy, kto zna rodzinę, powie, że Wiktor zawsze był człowiekiem pracowitym, uczciwym i rzetelnym. I zawsze przychodził z pomocą tam, gdzie jego pomoc była potrzebna. Pomagał w każdej biedzie. Dosłownie przed kilkoma tygodniami podjął się naprawy pieca w domu samotnej kobiety, która też ucierpiała w pożarze. Kategorycznie odmówił wzięcia za pracę pieniędzy. Dzisiaj jego rodzinę spotkało nieszczęście. U progu zimy.

Podaję konto Wiktora. Pierwsza przystąpię do zrzutki. Wierzę, że staniemy na wysokości zadania, wyciągniemy pomocną dłoń, jak ją nieraz w cudzej biedzie podawał Wiktor.

LT247300010090490148 Swedbank

Viktor Kozlovskij

Parama nukentėjus nuo gaisro

Żeby nie opodatkowali trzeba przy przelewie pisać, że to wsparcie w likwidacji skutków pożaru.

Proszę, dzielcie się tym wpisem. Na świecie jest dużo Dobrych Ludzi. Dla nas liczy się każda wpłata.

Krystyna Sławińska

Stronę przygotował Andrzej Kolosowski

Obchody Święta Niepodległości Polski w Solecznikach

Nie zatracić ducha narodowego

Obchody Narodowego Święta Niepodległości Polski licznie zgromadziły na wspólnym świętowaniu władze Samorządu Rejonu Solecznickiego oraz członków Solecznickiego Rejonowego Oddziału Związku Polaków na Litwie. Okolicznościowe przemówienie wygłosił gospodarz obchodów – mer rejonu solecznickiego, prezes Solecznickiego Oddziału Rejonowego Zdzisław Palewicz, mówiąc o trudnej drodze do niepodległości, o patriotyzmie, o umiłowaniu Ojczyzny, która jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli. Jako Polacy mieszkający poza granicami kraju mamy obowiązek szanować Polskę poprzez pielęgnowanie historii, kultury, tradycji i języka. Wołając za Piłsudskim podkreślał, że naród, który nie szanuje swej przeszłości nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości

- Najważniejsze jest mieć ducha narodowego. Ducha, który pozwala iść do przodu. Bądźmy dobrej myśli, pamiętajmy też o zgodzie narodowej, która jest niezwykle ważna w budowaniu silnego państwa. Dziś żyjemy w wolnym kraju, zjednoczonej Europie, mamy możliwość decydowania o sobie i mimo dzielących nas różnic pamiętajmy o tym jak łatwo to wolność stracić, jak bardzo trzeba o nią dbać – wspólnie, solidarnie,

zgodnie. Budujmy tę wolność razem, nie zapominając tych, którym to wszystko zawdzięczamy – mówił mer i prezes Zdzisław Palewicz.

W uroczystości wzięli udział wicemercerowie rejonu solecznickiego Józef Rybak i Waldemar Śliżewski, dyrektor administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorz Jurgo, radni samorządu.

Na okolicznościowy koncert pt. „Drogi Niepodległości” złożyły się występy solistów – Marleny Borowskiej (sopran), Jacka Szymańskiego (tenor), Dariusza Stanisława Wójcika (bas), Roberta Marata (fortepian) oraz aktora Marka Cichuckiego. Program poprowadziła Ewa Stąpór.

Podczas koncertu zostały zaprezentowane pieśni, które śpiewano niegdyś w polskich domach, pieśni, które towarzyszyły narodowi polskiemu w ważnych wydarzeniach dziejowych, które z

biegiem lat nobilitowane były do rangi pieśni narodowych i patriotycznych, stanowiące niekiedy dokument epoki, czy też wzruszające świadectwo czasu. W programie znalazły się takie utwory jak „Czerwone Maki”, „Wojenka, wojenka” oraz „Warszawianka”. Obok pieśni patriotycznych program koncertu wypełniła muzyka dwóch czołowych polskich kompozytorów doby romantyzmu: Fryderyka Chopina i Stanisława Moniuszki. Obok twórczości Chopina i Moniuszki zaprezentowano twórczość innych polskich kompozytorów okresu późnego romantyzmu, m.in. Z. Noskowskiego, St. Niewiadomskiego, F. Nowowiejskiego, którzy tworzyli m.in. do poezji Marii Konopnickiej. Pięknym dopełnieniem występów była poezja autorstwa Marii Konopnickiej, Cypriana Kamila Norwida oraz Kornela Ujejskiego.

Turniej tenisowy pamięci Zygmunta Śliżewskiego

Propagator tenisa stołowego

W dniach 27-29 października w Solecznikach odbył się XVI międzynarodowy turniej tenisa stołowego pamięci trenera Zygmunta Śliżewskiego.

W zawodach sportowych, upamiętniających imię Śliżewskiego, wzięło udział ponad 180 młodych pingpongistów i seniorów z Litwy, Łotwy, oraz Polski. Organizatorami zawodów były: Gimnazjum Tysiąclecia Litwy oraz solecznicki klub tenisowy „Relax”.

W historii sportu rejonu solecznickiego imię śp. Zygmunta Śliżewskiego jest zapisane złotymi zgłoskami. Był zagorzałym

fanem tenisa stołowego, propagatorem tej dyscypliny sportowej. W swojej karierze zawodnika niejednokrotnie zdobywał cenne krążki, jednak najcenniejsze dla niego były sukcesy jego wychowanków. Swoje życie Śliżewski poświęcił pracy trenera tenisa stołowego w rejonowej szkole sportowej, był także jednym z założycieli klubu tenisowego „Relax” w Solecznikach. W ciągu kilkudziesięciu lat pracy trenerskiej nauczył gry w tenisa stołowego setki chłopców i dziewcząt. Niemała część wychowanków poszła w ślady szkoleniowca i związała życie ze

sportem. Większa część obecnych trenerów tenisa stołowego w Solecznikach – to właśnie uczniowie pana Zygmunta. I to oni kontynuują dzieło swego trenera z nie mniejszym poświęceniem, czego dowodem są wysokie miejsca zajmowane przez młodych pingpongistów na turniejach krajowych i zagranicznych.

Uczestnicy turnieju walczyli w różnych kategoriach wiekowych. Najwięcej miejsc medalowych w zawodach sportowych zdobyli młodzi mistrzowie małej raketki z Litwy. Dorobek solczan – pięć złotych i jeden srebrny medal.

„Tego, co daje szkoła polska, nasze dziecko nie znajdzie w szkole z nieojczystym językiem nauczania”

(Dokończenie ze str. 1)

Boga” – tymi słowami św. Jana Pawła II przywitała uczestników konferencji jej prowadząca Edyta Klimaszewska, wiceprzewodnicząca Wileńskiego Rejonowego Oddziału ZPL. – Polskie szkolnictwo ma głębokie korzenie, własną historię i niejedną powód do dumy, właśnie dlatego aktualiom polskiego szkolnictwa w rejonie wileńskim jest poświęcona konferencja oświatowa, którą już po raz 26. organizuje Związek Polaków na Litwie”.

Dzięki wspólnym wysiłkom polskiej społeczności

Pierwsza konferencja „Polskie dziecko w polskiej szkole” odbyła się w 1996 roku. Została zwołana, aby zażegnać kryzys, jaki dotknął wówczas polskie szkoły na Litwie. „To był trudny czas dla polskiej społeczności. W tym czasie nasi oponenti prowadzili silną nagonkę na szkolnictwo polskie na Litwie i drastycznie zmniejszała się liczba dzieci w polskich szkołach – wspominał prezes ZPL i AWPL, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski. – Na Wileńszczyźnie jak grzyby po deszczu zaczęły powstawać szkoły rządowe z państwowym językiem nauczania, mocno agitowano, aby polskie dzieci oddawać do tych szkół. Straszono, że w polskich szkołach nasze dzieci nie opanują języka państwowego, co było niezgodne z prawdą, ale ten straszak mocno działał na wielu rodziców”.

Zwołana pierwsza konferencja była więc donośną odpowiedzią polskiej społeczności na takie działania oponentów, a wystosowany do rodziców apel zawierał solidne argumenty, przemawiające za wyborem polskiej szkoły.

„Tak rok po roku działaliśmy. Za sześć lat dwukrotnie zwiększyła się liczba dzieci w polskich szkołach. Do polskich szkół uczęszczało 4 proc. dzieci,

a w czasach radzieckich to były 2 proc. To był znaczący wzrost” – mówił lider ZPL. Dodał, że potem był spadek, który należało zatrzymać. „Wysiłkiem całej polskiej społeczności, naszej głównej organizacji oświatowej „Macierz Szkolna” i sztandarowej organizacji ZPL udało się to zachować. Teraz mamy 3,5 proc. dzieci w polskich szkołach na Litwie” – powiedział Tomaszewski.

Operując statystykami szef ZPL przedstawił obecny stan polskiego szkolnictwa na Litwie. Jak podkreślił, każdego roku do polskich szkół przychodzi około 1000 pierwszoklasistów. A w stosunku do liczby mieszkańców niewiele więcej dzieci w polskich szkołach jest w rejonach wileńskim i solecznickim. Najwyższy wskaźnik jest w rejonie wileńskim, gdzie 6 z 7 dzieci uczęszcza do szkół z polskim językiem nauczania. Niemała część uczniów z rejonu wileńskiego – około 1 tys. – dojeżdża też do polskich szkół w Wilnie. Dodał, że w samorządzie podstołecznym działa 17 gimnazjów. Wskazał też na to, że warto utrzymywać małe szkoły, gdyż powinna ona być jak najbliżej ucznia. Jako przykład wymienił liczącą

50 uczniów polską Szkołą Podstawową w Jęczmieniszkach, którą dzięki radnym AWPL-ZChR udało się zachować. „Słysząc oburzenia, że to za mało dzieci, ale w niektórych litewskich szkołach w Polsce uczy się zaledwie 10 dzieci” – mówił europoseł.

O zachowanie siatki szkół Tomaszewski przywołał też Wilno, gdzie znaczącym udziałem przedstawicieli AWPL-ZChR w radzie, udało się zachować wszystkie polskie gimnazja, a jest ich 7. „Oto chodzi, żeby siatka szkół była dosyć gęsta, wtedy możemy konkurować, żeby przynajmniej nie ubywało nam dzieci w polskich szkołach. To zasadnicze zadanie dla naszej społeczności. Wyzwanie, aby wspólnymi siłami ten stan utrzymać” – przekonywał lider ZPL. W utrzymaniu polskiego szkolnictwa na Litwie, jak podkreślił, jest też wielka zasługa państwa polskiego, które wspiera nasze szkoły.

Mówił też o skomplikowanej sytuacji w rejonie trockim, gdzie miejscowe władze reorganizują dwie polskie szkoły – w Połukniu i Starych Trokach. Ale, jak wskazał, „nie poddajemy się, mamy teraz w Radzie 6 naszych

przedstawicieli, więc może uda się, będziemy pracowali”. Dodał, że niezbyt dobra sytuacja jest też w jedynej w rejonie święciańskim polskiej szkole – w Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodziu. Wskazał jednak na to, że jaskółką nadziei jest to, że w radzie miejscowego samorządu AWPL-ZChR ma dwóch radnych, którzy weszli do koalicji rządzącej.

Dobra samoorganizacja polskiej społeczności

„Wszyscy chyba się ze mną zgodzą, że parasolem ochronnym polskiego szkolnictwa jest dobra samoorganizacja polskiej społeczności. Bo nauczycielom jest podwójnie niełatwo w tej sytuacji, ponieważ jest jeszcze ministerstwo ze swoimi wytycznymi i w ogóle prestiż zawodu nauczyciela spada, choć może w polskim społeczeństwie mamy szacunek do nauczyciela, ale ogólnie w kraju spada. Oczywiście nie żyjemy w próżni i na nas to też oddziałuje” – zaznaczył Tomaszewski. Mówił też o wielkiej wadze wychowania patriotycznego w szkołach.

„Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim nauczycielom. Mamy prawie 2 tys. pedagogów w polskich szkołach. Robicie ogromną robotę. Zawsze możecie liczyć na Związek Polaków. Służymy pomocą i zapraszamy do głębszej współpracy. I to, co udało się nam zachować, musimy utrzymać” – apelował Waldemar Tomaszewski.

Polskie szkoły są w centrum zainteresowania Rzeczypospolitej

Do zebranych na konferencji nauczycieli i dyrektorów szkół zwrócił się ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł. „Przede wszystkim przyszedłem tutaj po to, aby pogratulować Państwu wspaniałych wyników. One są powodem do dumy. Te wyniki, które przedstawił przed chwilą pan prezes, europoseł, są wspólnym sukcesem Państwa i Państwa poprzed-

ników. Można tylko nisko klaniać się przed tym ogromnym wysiłkiem, nieprawdopodobną pracą i myślę, że słowo siłaczki i siłaczka rzeczywiście pasuje do Państwa najlepiej” – powiedział ambasador RP. I dodał: „Jako przedstawiciel Rzeczypospolitej nie tylko gratuluję, ale również dziękuję za to wszystko, co Państwo robią. To jest naprawdę wielka sprawa. Bo Polska to nie tylko Rzeczpospolita, ale to jest to, co mamy w sercu, wszyscy Polacy na całym świecie. I również dla tych, którzy mieszkają w granicach Rzeczypospolitej, to, co się dzieje tutaj, jest ważne. Chcę o tym Państwa zapewnić, że ludzie patrzą na to stamtąd z wielką uwagą i Państwa sukcesy są sukcesami wszystkich Polaków na całym świecie”.

Ambasador RP podzielił się też ze społecznością szkolną swoimi refleksjami na temat przyszłości polskich szkół na Litwie. „Szkoła ma przyszłość wtedy, kiedy ma dzieci (...) Sprawa fundamentalna i podstawowa – jak ludzi motywować, zachęcać, mówić, że to wspaniale mieć dzieci. To jest też kwintesencja bytu Państwa jako społeczności polskiej na Litwie. Nie tylko szkół nie będzie, ale też społeczności polskiej, jeśli nie urodzą się polskie dzieci” – mówił Konstanty Radziwiłł. Druga rzecz, na którą zwrócił uwagę, to atrakcyjność polskiej szkoły na Litwie. „Warto nieustannie, cały czas myśleć, jak uatrakcyjnić szkoły” – zachęcał. A mogą temu służyć rozmaite nagrody, konkursy i wydarzenia, których nie ma w szkołach z innymi językami wykładowymi.

Na zakończenie swego przemówienia ambasador RP zapowiedział, że „tak jak dotychczas polskie szkoły były w centrum zainteresowania Rzeczypospolitej, jeśli chodzi o wsparcie każdego rodzaju: i polityczne, i finansowe, i organizacyjne, tak będzie na pewno dalej”. „A ze swojej strony mogę obiecać, że zrobię wszystko, aby w każdej sytuacji,

w której będzie potrzebna pomoc, tej pomocy udzielię. Obiecuję solennie, że nie ma takiego tematu, w który nie chciałbym się zaangażować. Jeżeli cokolwiek będzie ode mnie zależało, będę to robił” – zapewnił szef polskiej placówki dyplomatycznej na Litwie.

Świetna wiadomość z Polski

Bardzo dobrą wiadomość przekazał dla polskiej społeczności oświatowej na Litwie Jacek Janowiak, zastępca dyrektora Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego. Jak wiadomo po aktualizacji programów nauczania szkoły polskie na Litwie stanęły przed problemem wyposażenia w podręczniki. Bo albo nowych podręczników jeszcze nie wydano, albo państwo litewskie wskazało na brak środków finansowych na ich wydanie. Janowiak zapewnił, że już tego problemu nie ma, bo Polska prześle środki na podręczniki dla szkół polskich na Litwie. „Sprawa oparła się o premiera Mateusza Morawieckiego, który wydał jednoznaczne polecenie – przesłać środki” – po-

wiedział Janowiak. Cieszył się, że Instytut „reaguje w miarę możliwości na wasze potrzeby”.

Nie wolno zaprzepaścić dorobku przeszłych pokoleń

„Po raz kolejny gromadzi się dziś pod hasłem „Polskie dziecko w polskiej szkole”. Temat konferencji jest niezwykle ważny, wręcz kluczowy. Jednocześnie powstaje pytanie, czy może być inaczej? Czy my jako polska społeczność mamy moralne prawo podejmować się innych wyborów?” – mówiła prezeska Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” Krystyna Dzierżyńska. I dodała, że „nie wolno nam zaprzepaścić dorobku przeszłych pokoleń, które w najtrudniejszych czasach walczyły o zachowanie polskiej tożsamości narodowej”.

„Czasami daje się słyszeć wypowiedzi: „A coż daje ta polska szkoła?” Może pragmatycznie warto by było iść na skróty i posłać dziecko do szkoły z państwowym językiem nauczania, bo przecież będzie mu łatwiej? Nic bardziej mylnego, nie warto iść na łatwiznę. Tego, co daje szkoła polska, nasze dziecko nie znajdzie

w szkole z nieojczystym językiem nauczania” – akcentowała prezeska „Macierzy Szkolnej”.

Apel do uczniów starszych klas

Posłowie na Sejm RL z ramienia AWPL-ZChR Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski podkreślili, że konferencja „Polskie dziecko w polskiej szkole” to świetna okazja, aby podziękować wszystkim nauczycielom za trud włożony w nauczanie i wychowywanie dzieci. W wychowywanie młodego pokolenia w duchu patriotyzmu, wartości chrześcijańskich i poszanowania rodziny. Mówiąc o przyszłości polskiej szkoły na Wileńszczyźnie, posłanka Tamašunienė wskazała, że apel o to, aby każda polska rodzina oddawała swoje dziecko do polskiej szkoły, należy kierować już do uczniów starszych klas, zachęcając ich do tego, aby „powracali do polskiej szkoły ze swoimi pociechami, aby starali się zamieszkać w ojczystych stronach”. A zwracając się do nauczycieli powiedziała: „Służymy pomocą, czekamy na propozycje, sygnały, wskazówki czy rady. Po to jesteśmy, aby dbać o

wasze potrzeby”. Prezes Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz mówił o tym, że dzięki wspólnym wysiłkom szkolnictwo polskie na Litwie ma wiele powodów do dumy i ważne jest, aby nadal być razem i w biedzie, i w radości.

Złote Odznaki za krzewienie polskości

Podczas uroczystości uhonorowane zostały osoby za całokształt działalności pedagogicznej, krzewienie polskości i oświaty polskiej na Litwie, wieloletnią pracę na rzecz polskości.

Decyzją Rady Związku Polaków na Litwie Złote Odznaki ZPL za krzewienie polskości na Litwie otrzymali:

Alfreda Jankowska – zasłużony pedagog, wieloletnia dyrektor Gimnazjum im. Ks. Józefa Obrembskiego w Mejszagole, aktywna działaczka Związku Polaków na Litwie;

Zofia Segeń – wieloletnia kierownik Wydziału Oświaty Samorządu Rejonu Wileńskiego;

Jan Dziłbo – wieloletni kierownik Wydziału Oświaty w Samorządzie Rejonu Wileńskiego, pierwszy wiceminister oświaty z ramienia AWPL;

Edyta Klimaszewska – wieloletnia pedagog, aktywna działaczka Związku Polaków na Litwie;

Waleria Tomaszun – zasłużona polonistka, aktywna działaczka Związku Polaków na Litwie i „Macierzy Szkolnej” w rejonie szyrwinckim;

Janina Klimaszewska – zastępca kierownika Wydziału Oświaty Samorządu Rejonu Wileńskiego, wiceprezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”;

Jadwiga Osipowicz-Bezuszko – emerytowana nauczycielka, zasłużona polonistka, pracowała w wielu szkołach, „dusza naszej polskiej społeczności, prawdziwa siłaczka”.

Podczas konferencji wygłoszone zostały referaty na aktualne tematy polskiego szkolnictwa na Litwie.

Spotkanie upiększył występ zespołu tanecznego „Przyjaźń” z Mejszagoly.

Po przemówieniach i dyskusji uczestnicy spotkania przyjęli uchwałę 26. konferencji i tradycyjnie wystosowali apel do rodziców.

Fot. **Marlena Paszkowska**

Powód do wspólnego świętowania

(Dokończenie ze str. 1)

Pragnąc uczcić tak ważną dla każdego Polaka datę pracownicy Centrum Kultury w Rudominie oraz jego filii wzięli udział w uroczystości patriotycznej na Cmentarzu na Rossie w Wilnie, gdzie złożyli wieńce i oddali hołd poległym za wolność polskim żołnierzom.

Centrum Kultury w Rudominie w dniu 11 listopada zaprosił wszystkich na uroczystą „Gałę Niepodległości Polski”. Podczas tej uroczystości goście mogli nie tylko celebrować niepodległość, ale także zapoznać się z polską historią, kulturą i dziedzictwem.

Na początku uroczystości odbyło się otwarcie wystawy „Podziemie łączy”, którą przygotowała Ilona Lewandowska. Wystawa ta opowiada o trudnej polsko-litewskiej przeszłości, jak też o wspólnej dla Polaków i Litwinów historii dramatycznej walki o niedawno odzyskaną i ponownie utraconą niepodległość.

Wystawa powstała na bazie albumu pod tym samym tytułem, który w 2021 r. wydała Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego”. Tę niezwykle fascynującą wystawę będzie można oglądać przy Centrum Kultury w Rudominie do 1 grudnia.

Po zwiedzeniu wystawy – czas na muzykę. Goście uroczystości zostali zaproszeni na koncert chóru „Seren” z Łochowa (Polska), pod kierownictwem Izabeli Wiśniewskiej. Chór „Seren” powstał we wrześniu 2011 roku. Zespół ma charakter rotacyjny, a tworzą go uczniowie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łochowie, przy wsparciu uczennic z klasy III gimnazjum. Podczas koncertu w Rudominie chór wykonał piękne patriotyczne pieśni i utwory, które poruszyły serca wszystkich.

Następnie gości czekała prawdziwa gratka – spektakl Polskiego Teatru Ludowego ze Lwowa

„Obrachunki z Fredrą” w reżyserii Zbigniewa Chrzanowskiego. Polski Teatr Ludowy we Lwowie został założony w 1958 roku z inicjatywy nauczyciela polonisty Piotra Hausvatera. Od początku skupiał grono lwowskiej inteligencji i amatorów sztuki teatralnej. Przez lata na deskach teatru stało wiele znakomitych osobowości aktorskich. Prezentowa-

na na scenie w Rudominie sztukę stanowią fragmenty pamiętnika Aleksandra Fredry „Trzy po trzy”. Wybór tekstów dokonał Zbigniew Chrzanowski. Należy tu wspomnieć, że w tym roku obchodzimy 230. rocznicę urodzin słynnego polskiego komediopisarza. Publiczność oglądając spektakl mogła zanurzyć się w świat polskiego humoru i teatralnej sztuki.

Uroczystość w Rudominie swoją obecnością zaszczylicili dostojni goście. Wymienić tu należy posła na Sejm Republiki Litewskiej Czesława Olszewskiego, wicemera Samorządu Rejonu Wileńskiego Edytę Tamošiūnaitė, radną Samorządu Rejonu Wileńskiego Mirosławę Klim, radną Samorządu Rejonu Wileńskiego Honoratę Romanowską, prezesa Koła ZPL w Rudominie Mirosława Wojtulewicza, starostę Gminy Rudomino Józefa Szatkiewicza, przedstawicieli placówek oświatowych rejonu wileńskiego oraz delegację z Polski z gminy Białe Błota na czele z zastępcą wójta Pawłem Zu-

ehlke oraz delegację z Łochowa ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II na czele z dyrektorem Mirosławem Donarskim.

Czesław Olszewski w swoim przemówieniu cieszył się, że organizowanie w Centrum Kultury w Rudominie uroczystych obchodów Dnia Niepodległości Polski stało się piękną tradycją. „Dziś jest piękny powód do radości, wspólnego świętowania, oddania hołdu naszym praojcom, którzy odzyskali dla Polski niepodległość i wolność.” – powiedziała wicemera Edyta Tamošiūnaitė.

„Dziękujemy za możliwość przeżywania tego święta tutaj z Wami. Miałem okazję zobaczyć, jak kultywuje się polskość na tym terenie. Bardzo Wam za to dziękuję” – powiedział z kolei Paweł Zuehlke – zastępca wójta Gminy Białe Błota.

Organizatorem uroczystych obchodów Dnia Niepodległości Polski było Centrum Kultury w Rudominie, na czele z dyrektorką Wioletą Cereszką.

W stolicy

Obcokrajowcy są zadowoleni z życia w Wilnie

Liczba obcokrajowców mieszkających na Litwie w tym roku po raz pierwszy przekroczyła 200 tysięcy – ponad jedna trzecia z nich mieszka w Wilnie. Według danych najnowszego sondażu, większość obcokrajowców przyjeżdża na Litwę w celach zawodowych i najbardziej się cieszy z możliwości studiowania na uniwersytetach, możliwości posyłania swoich dzieci do prywatnych przedszkoli i szkół, ma jednak trudności z integracją z społecznościami lokalnymi i nauką języka litewskiego.

Według danych Departamentu Migracji, na początku października na Litwie mieszkało nieco ponad 208 tys. osób, które przybyły z różnych krajów, podczas gdy na początku roku liczba ta wynosiła prawie 190 tysięcy.

„Po wybuchu wojny na Ukrainie na Litwę przybyło wielu uchodźców wojennych, zazwyczaj jednak obcokrajowcy przyjeżdżają do nas do pracy. Szacuje się, że prawie 50 proc. ogółu obcokrajowców na Litwie przyjechało do pracy, większość z nich – w zawodach, których przedstawiciele na Litwie brakuje. Najczęściej są to kierownicy ciężarówek na długich trasach oraz pracownicy budowlani. Liczba obcokrajowców przyjeżdżających do pracy w tych sek-

torach stale rośnie – o 1-2 tysiące co miesiąc” – mówi Evelina Gudžinskaitė, dyrektorka Departamentu Migracji.

Podkreśla, że nasz kraj jest atrakcyjny również dla wysoko wykwalifikowanych specjalistów, np. pracowników branży IT czy inżynierów, wobec których stosowane są przychylne przepisy imigracyjne – na Litwie jest prawie 6,5 tys. takich zagranicznych specjalistów.

Według danych Wileńskiej Agencji Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius”, przyjeżdżający na Litwę obcokrajowcy najczęściej wybierają Wilno jako miejsce swego zamieszkania. Ponad 73 tys. osób miejsce swego zamieszkania zadeklarowało właśnie w stolicy, a przybywają-

cych szybko przybywa. Na przykład, na początku tego roku było ich już 71 tysięcy, podczas gdy w styczniu ubiegłego roku w Wilnie mieszkało tylko 38 tys. obcokrajowców.

By wyjaśnić, jak obcokrajowcy oceniają Wilno i jak się w nim czują, spółka „International House Vilnius” w maju-czerwcu br. wśród obcokrajowców mieszkających w Wilnie przeprowadziła ankietę na temat ich satysfakcji z warunków życia i pracy. Z danych ankiety wynika, że obcokrajowcy oceniają swoje życie w Wilnie na 4 punkty z 5, a 31 proc. respondentów podało, że zamierza pozostać w Wilnie dłużej niż przez 5 lat. Tylko 5 proc. respondentów podało, że zamierza spędzić w Wilnie mniej niż rok.

Triumf kampanii reklamowej Wilna

Wilno i znów zaskakuje swoimi osiągnięciami – kampania reklamowa „Zwolniła Cię Meta/Twitter? Przenieś się do Wilna” otrzymała brytyjską nagrodę „City Nation Place Awards 2023”.

Złożone z międzynarodowych ekspertów jury nagrodziło miasto w kategorii „Najlepsza strategia komunikacyjna” za wyjątkowe pomysły i odwagę w ich realizacji, jak również – w kategorii „Najlepszy rozwój gospodarczy”.

Doceniony został jeszcze jeden projekt – obchody 700-lecia Wilna znalazły się wśród finalistów w kategorii „Najlepsza marka handlowa”.

Po tym, gdy pod koniec ubiegłego roku w mediach zagranicznych szeroko omawiane były zwolnienia pracowników w dużych firmach technologicznych Wileńska Agencja Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius” opublikowała w sieciach społecznościowych prowokacyjną wiadomość „Zwolniła Cię Meta/Twitter? Przenieś się do Wilna”, zachęcając w ten sposób specja-

listów z branży IT do rozważenia możliwości przeniesienia swego miejsca pracy do Wilna. W związku z tym, że kampania cieszyła się sporą popularnością, postanowiono ją kontynuować.

W dziewiątej z kolei edycji „City Nation Place Awards” uhonorowano również najlepsze przykłady myślenia strategicznego i lokalnego projektowania – miasta, które potrafią zademonstrować najlepsze metody strategiczne i zaciekać mieszkańców, turystów i inwestorów.

Wileńskie projekty konkurowały w swoich kategoriach z inicjatywami m. in. Nowej Zelandii, Stanów Zjednoczonych Ameryki,

Szwajcarii, Kanady, Danii, Niderlandów.

Zwycięcy w każdej z ośmiu kategorii wybrani zostali spośród 5-10 nominowanych projektów. Każdy projekt oceniany był według poszczególnych wskaźników: wykorzystywania danych, stosowania projektowania, zaangażowania mieszkańców, atrakcyjności miasta dla turystyki i rozwoju gospodarczego oraz strategicznego podejścia do zarządzania i budowania pozytywnej reputacji.

Zwycięcy uważani są za przykłady kreatywności, innowacyjności i wydajności dla innych miast.

Zaproszenie do zgłaszania kandydatur do nagrody

Mieszkańcy Wilna mogą zgłaszać kandydatury do Nagrody św. Krzysztofa do 22 listopada 2023 roku.

Statuetka św. Krzysztofa, patrona Wilna jest tradycyjną nagrodą przyznaną przez Samorząd m. Wilna. Co roku uhonorowywani nią są najbardziej zasłużeni wilmianie oraz działające w Wilnie firmy, instytucje i organizacje. Co roku w Dniu Urodzin Wilna – 25 stycznia – podczas uroczystej ceremonii w stołecznym ratuszu statuetki św. Krzysztofa wręcza laureatom mer Wilna.

Wilmianie zachęceni są do aktywnego zgłaszania osób lub stołecznych przedsiębiorstw, placówek i organizacji, które w 2023 roku najbardziej rozsławiały imię Wilna w kraju i za granicą i zasłużyli na tytuł laureata Nagrody św. Krzysztofa. Kandydatury do nagrody mogą zgłaszać wszyscy chętni – zarówno wilmianie, jak też przedstawiciele osób prawnych.

Tradycyjnie nagrody przyznawane są w następujących dziedzinach: nauki, biznesu, kultury, sztuki, oświaty, sportu, praworządności, architektury, działalności charytatywnej, opieki zdrowotnej, medycyny, kształtowania wizerunku Wilna, rozwoju turystyki.

Wniosek o przyznanie nagrody w którejkolwiek z wyżej wymienionych dziedzin powinien zawierać zwięzły i konkretny opis znaczących zasług kandydata dla Wilna i/lub jego mieszkańców w 2023 roku.

Zgłoszone opisy kandydatów oceni i 10 laureatów wyłoni Komitet ds. Nagrody św. Krzysztofa.

Wnioski ze zgłoszeniami należy złożyć do 22 listopada 2023 r. za pośrednictwem samorządowego elektronicznego systemu zgłaszania kandydatur lub pocztą przesyłając na adres Sekretariat Nagrody św. Krzysztofa, Wydział Kultury Administracji Samorządu m. Wilna, al. Konstitucijos 3, Wilno bądź też pocztą elektroniczną na adres kulturos@vilnius.lt.

Szczegółowej informacji można zasięgnąć pod nr tel. 8 5 211 24 16.

Miesiąc wiedzy o sztuce współczesnej

Jak co roku, luty w Wilnie będzie miesiącem poznawania sztuki współczesnej. Inicjatywa „SU-MENĖK”, która w ciągu pięciu lat rozrosła się z kilkunastu do kilkudziesięciu przestrzeni poznawania sztuki współczesnej, zaprasza galerie i muzea sztuki współczesnej do składania wniosków na nowy sezon.

„Czasami sami podróżujemy, by odkrywać sztukę, czasami sztuka sama przychodzi do nas i zaprasza nas do jej odkrywania i poznawania. Dzięki nowemu sposobowi poznawania sztuki, kiedy po mieście można podróżować trasą sztuki współczesnej wsiadając i wysiadając na poszczególnych jej przystankach, Wilno ponownie zaprosi do zanurzenia się w nowe doznania. Zapraszamy współczesnych artystów, by nie przegapili okazji stania się częścią nowej trasy sztuki” – dołączyć do inicjatywy zaprasza gł. specjalistka Wydziału Stosunków Zagranicznych i Turystyki Samorządu m. Wilna i koordynatorka projektu „SU-MENĖK” Sabina Mackiewicz-Lagutkinė.

Inicjatywa, która zaprasza mieszkańców Wilna i gości miasta w podróż artystyczną w 2019 roku startowała od siedemnastu miejsc związanych ze sztuką współczesną, w ubiegłym roku natomiast zaproszono już do odwiedzenia 41 takich miejsc.

W każdy weekend lutego mieszkańcy zapraszani będą do odkrywania sztuki współczesnej za darmo lub w cenie określonej. Specjalny autobus będzie zabierał wszystkich chętnych do galerii i muzeów sztuki współczesnej. Będą mogli oni skorzystać z różnych zajęć edukacyjnych, wycieczek i spotkań z autorami wystaw.

